

Vấn đề trách nhiệm

Tác Giả: Nguy&#n H&#ng Qu&#c
Thứ Năm, 19 Tháng 4 Năm 2012 18:11

Thời gian vừa qua, trong bối cảnh vận động chính trị để các nhìn thấy qua các cơ quan ngôn luận ở Việt Nam, bỗng xuất hiện vài mẩu tít có âm vang khá hay từ miệng các nhà lãnh đạo: Trách nhiệm.

Ngay khi nói hai chữ trách nhiệm như một và quên ào như một có lẽ là Bộ trưởng Giao thông Vận tải Đinh La Thăng. Đầu tiên, trước khi nói những chi tiết xe – cụ thể xe máy là xe hai - đang chờ hay hoặc đang đợi bỗng nhiên phát nổ rồi bùng lên cháy, ông nói: “Từ năm 2012 với chức năng quản lý nhà nước, Bộ Giao thông Vận tải sẽ phải chịu trách nhiệm khi xe cháy nổ. Chúng ta không mong muốn điểu đó xảy ra, nhưng khi xe cháy nổ thì phải có cơ quan chịu trách nhiệm.” Sau đó, trong khuôn khổ giao thông, ông quy định để nhốt những người đi xe phải đóng một số loại phí như phí bảo trì đường bộ, phí hộ chiếu phương tiện cá nhân và phí lưu hành vào nội đô giá cao đi kèm, v.v. Trước sự phẫn nộ của dân chúng, ông khẳng định dứt khoát: “Bộ Giao thông vận tải chịu trách nhiệm và cá nhân tôi chịu trách nhiệm về đường xuất phát phí.”

Vấn đề trách nhiệm

Tác Giả: Nguy&n H&ng Qu&c

Thứ Năm, 19 Tháng 4 Năm 2012 18:11

Đ&ng hành v&i ông Đinh La Thăng có ông Th& tr&ng B& Công th&ng Hoàng Qu&c V&ng. Đ&i đi&n v&i s& lo &ng c&a chính quy&n và dân chúng Qu&ng Nam tr&ng hi&n t&ng th&m n&ng và rò r& c&a đ&p th&y đi&n sông Tranh, ông V&ng tuyên b& là, m&t, B& đã và đang kh&c ph&c s&a ch&a; và hai, đ&p v&n an toàn và &n đ&nh, “ch&c ch&n s& không x&y ra s& c& nào làm nguy h&i đ&n tính m&ng, tài s&n c&a nhân dân s&ng & vùng h& l&u sông Tranh.” R&i ông nh&n m&nh: “Khi đã kh&ng đ&nh đ&p s& an toàn, &n đ&nh, chúng tôi ch&u trách nhi&m v& tuyên b& này c&a mình.”

K&ra, nh&ng l&i kh&ng đ&nh hùng h&n và đồng đ&c c&a hai ông Đinh La Thăng và Hoàng Qu&c Vi&t cũng r&t &n t&ng. Tr&ng đây, & Vi&t Nam, ng&i ta ch& nói đ&n trách nhi&m t&p th&. Lúc nào cũng ho&c đ&ng ho&c chính ph& ch&u trách nhi&m. Nh&ng khi công vi&c b& th&t b&i thì t&t c& đ&u l&c đ&u qu&y qu&y. Ví d& v& T&p đoàn công nghi&p tàu th&y Vinashin làm ăn đ&i trá gây thâm h&t 5.000 t& đ&ng, nguy c& & thêm kho&ng 8.500 t& đ&ng và n& đ&n 86.000 t& đ&ng. Khi s& vi&c ch&a v& l&, t&t c& các lãnh đ&o m&i c&p đ&u xúm vào khen ng&i Vinashin r&i rít, ký gi&y cho phép Vinashin vay n& ào ào. Đ&n lúc s& th&t b& l&t tr&n, khi b& m&t s& đ&i bi&u Qu&c H&i tra v&n trách nhi&m, ai cũng nói: “Tôi không ch&u trách nhi&m.” Th& t&ng Nguy&n T&n Dũng nh&n trách nhi&m đi&u tra. Nh&ng cuối cùng, quy&t đ&nh c&a B& chính tr& là: Không ai ch&u trách nhi&m c&!

Bây gi&, m&t s& B& tr&ng và Th& tr&ng t& nh&n trách nhi&m cá nhân m&t cách công khai nh& v&y, tình hình li&u có khá h&n không?

Thú th&c, tôi không tin.

Đ&i s&ng chính tr&, & t&m qu&c gia cũng nh& qu&c t&, ch& có ý nghĩa và k& c&ng khi g&n li&n v&i m&t đi&u ki&n căn b&n: trách nhi&m. Nh&ng trách nhi&m là m&t khái ni&m c&c k& m& h&. Đ& cũng luôn luôn là đi&u ng&i ta ch& thích nói ch& không thích th&c hi&n. Đ& bi&n mình cho vi&c không-th&c-hi&n &y, ng&i ta tìm m&i cách đ& b&p méo khái ni&m trách nhi&m ho&c đùn đ&y nó sang h&ng khác. Th&i nào cũng th&. Và & đâu cũng th&. S& khác bi&t gi&a xã h&i này và xã h&i khác, th& ch& này và th& ch& khác, n&m & hai đi&u m& thi&t y&u: tính kh& ki&m (accountability) và s& tr&ng ph&t. & các qu&c gia dân ch&, bao gi& cũng có m&t l&c l&ng hùng h&u t&p trung làm m&t vi&c quan tr&ng là theo dõi các l&i h&a và vi&c th&c hi&n các l&i h&a &y c&a gi&i lãnh đ&o. L&c l&ng &y bao g&m t& phe đ&i l&p đ&n gi&i truy&n thông v&n đ&c l&p v&i chính quy&n. Đ& b&o v& quy&n ki&m tra và t&o c& h&i cho vi&c ki&m tra, Qu&c H&i thông qua các đ&o lu&t v& quy&n thông tin (rights of information). Chính ph& mu&n gi&u cũng không đ&ng c. Gi&u là ph&m pháp. Khi trách nhi&m không đ&ng c chu toàn, n&u & m&c đ& tr&m tr&ng, ph&n l&n đ&u ch&n gi&i pháp t&

Vấn đề trách nhiệm

Tác Giả: Nguyễn Hồng Quốc

Thứ Năm, 19 Tháng 4 Năm 2012 18:11

chức. Lý do chính là vì tội trốn thuế. Nếu sự trốn thuế này không có, người ta chọn giải pháp khác: trốn thuế phạt. Có hai cấp độ trốn thuế phạt: chính phủ và dân chúng. Ở cấp độ đầu, Tổng thống hoặc Thủ tướng có thể cách chức các Bộ trưởng; các Bộ trưởng có thể cách chức các Giám đốc Sở nếu họ không hoàn tất trách nhiệm chính yếu của họ. Nếu chính phủ không thể làm điều đó, dân chúng có thể trốn thuế phạt chính phủ trong các cuộc biểu tình: họ không còn tin vào chính phủ này nữa.

Như vậy, các tính khả năng của trốn thuế phạt vẫn là điều kiện cần của trách nhiệm đầu tiên có thể thực hiện được trên các cấp của ba yếu tố khác: quy định thông tin, quy định điều lệ và tội do trong biểu tình. Có thể kể thêm yếu tố thứ tư này nữa: lòng tin trốn thuế.

Không có các yếu tố này, nói đến trách nhiệm chỉ là một chuyện đùa.

Tiêu chuẩn, giải thích lãnh đạo Việt Nam là “những kẻ thích đùa”, nói theo nhan đề một tác phẩm của Aziz Nesin, một nhà văn lớn người Thổ Nhĩ Kỳ.